

Universitätsbibliothek Paderborn

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicationem Pagina
Indicabit

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Tractatus De Negotiationis
Spiritualis Industriis

Druzbicki, Kaspar

Ingolstadii, 1732

VD18 90066367

Industria XI. Actiones, sic à nobis sunt exercendæ, ut sint Superiores
Habitibus suis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45372

retur excellentia heroica aut certè in actibus heroica sublimitas, nihil laudabile contineret, quod tamen contra omnem rationem esse constat.

Denique sequeretur in Christo Domino nullam fuisse Heroicam Virtutem, quia in eo nulla fuit difficultas, summa verò facilitas exercendi actus Virtutum: atqui constat in eo plusquam fuisse heroicas Virtutes omnes; Facilitas ergo stat cum excellentiâ heroicâ, atque illam adjuvat; ac proinde ad eam conandum est, in exercitio Virtutum assiduo, ita ut ex facilitate, heroica sublimitas, ex heroicâ sublimitate, facilitas exercendi nascatur.

INDUSTRIA XI.

Actiones sic à nobis sunt exercenda, ut sint superiores habitibus suis.

Humanæ actiones fiunt vel sine habitu, vel ex, & cum habitu, vel secundum habitum, vel supra habitum, vel infra habitum. Sine habitu facimus actiones, quando aliquas primò aggredimur facere. Ex habitu facimus, quando jam per actuum repetitionem, consuetudine agendi contractâ, ex illâ & cum illa consuetudine (quæ habitus est) facimus. Infra habitum facimus, quando agimus ex illâ quidem, & cum illius consuetudinis auxilio, non tamen cum eâ latitudine atque conatu, cum quantâ possemus ex vi illius consuetudinis atque facilitatis sive habitûs, sed cum minori. Secundum habitum facimus, quando actione ipsâ vires & latitudinem illius consuetudinis æquamus. Supra habitum facimus, quan-
do

100.

do agendi conatu, facilitatem habitumque excedimus, ita ut actio plus habeat in se latitudinis atque graduum, quam habuit habitus, quod absurdum non est: tum quia actio potest esse sine habitu; tum quia non solus habitus est principium actionis atque conatus in actione, sed libertas animi, gratiâ divina adjuti; quo fit, ut postquam animus suo conatu agendi adæquaverit habitus sui vires & gradum, adhuc possit ulterius pergere, libertatis suæ conatu, & Gratia fervore stimulante simul atque adjuvante.

101.

Hæc quintuplex ratio agendi, Prima habet difficultatem gravem, secunda minorem; Habitus enim cum sit facilitas, inde fit, ut agere ex habitu & infra habitum, immo & adæquate habitui minorem pariat difficultatem; immo verò inde fit, ut pro mensura habitus, sit etiam mensura difficultatis vel facilitatis; ita, ut si magnus sit habitus, magna sit facilitas, parva difficultas in agendo. Adæquate tamen habitui agere, difficultas esse solet & potest; quia non semper homo animi conatum ad agendum adhibet parenti habitui suo: quo fit, ut habitualement præparationem non adæquans potentia conatu, actu etiam non adæquet. Quod maximè in supernaturalibus contingit actionibus atque habitibus, qui non dant facile posse, sed tantum simpliciter posse.

Longè verò maxima difficultas est, supra habitum operari, & conatu habitum excedere; hoc enim facere, est nihil aliud, quam facilitatem agendi superare; superare autem illam non est facile, ut patet ex terminis. Si enim esset facile facilitatem superare, hoc ipso non superaretur

facili-

G. B. P. U. S.
 S. I. C. K. E.
 OPER. U.
 TOM. I
 N. V
 56

facilitas, sed tantum æquaretur ad summum: vel certe infra illam ageretur contra suppositionem; Supra habitum ergo agere non est facile, quia est quasi ultra vires, saltem facilitates habitu, agere. Unde sequitur, singularem esse difficultatem agere supra habitum, consequenterque, rara & insignis admodum Virtutis, ferventisque Caritatis ita operari: ac tandem consequens est, magni esse pretii meritiq̄ue apud Deum, ita propter Deum operari.

Atque hoc est, quod præsens Industria commendat ferventibus & diligentibus operariis Negotiatoribusque. Suadet videlicet, ut non sint contenti, operationes suas exercere ex habitu, vel cum habitu, vel infra vires habitus; Sed ut contentur semper, aut adæquare habitum, aut certe etiam superare. id enim cum est per sese magnificum, tum Deo summe gratum, tum ad fervorem in nobis conservandum augendumque mire proficuum.

Quid verò sit operari supra habitum, & facilitatem, quam habet quis ex usu contractam superare, ingenuè fateor, me id explicare aliter, quam jam explicui, non posse. Nam & difficile est hoc aliter explicare, & apud Scriptores talium, legere me nihil meminisse de hac materia, nisi id quod jam dixi. quippe omnes hoc non tam explicant, quam adducunt, & veluti rem notam adduxisse, præcepisseque vel consuluisse contenti sunt. Accedit verò, quòd non sit facile cognoscere, quanti sint in nobis unuscujusque qualitatis præsertim spiritualis habitus: quo ignorato necesse est etiam ignorari, quomodo sunt superandi habitus actionibus. Itaque, hoc univer-

102.

V.P. Druzb. Op. IV.

G

sim

sim tradiderim. Primò, ut unusquisque dum operatur, conetur cum eo, cum quo videtur sibi posse operari conatu. Discretionem tamen salvâ, ne fortè dum habitum superare volumus, superemus etiam potentiam & naturam.

Deinde, ut quis sciat, quantos habeat habitus alicujus virtutis in se, attendat primùm, quàm frequentes & quam ferventes, & quam longo tempore elicuerit actus alicujus Virtutis: ex his enim facilè teste conscientia, colligere poterit de Excellentia habitûs illius Virtutis in se.

103.

Præterea attendat in præsentem, quam libenter, quam facilè & expedite operetur alicujus Virtutis actus. nam si ægre, rarò, repugnanter, cum imperfectionibus operatur actus, palam est infirmum esse habitum. Sin verò crebrò, facilè, avidè, cum nulla, aut cum modica, aut cum strenuè vinci solita difficultate operatur, dubium non est, habitum esse Virtutis insignem & validum, quem adæquare operando, ferventis; superare, valde ferventis, & valde conantis est. Quid autem sit hoc? jam dixi, me nescire. Illud repeto jam alias dictum, quam ferventissimè salvâ discretionem operari, id fore, vel æquare, vel superare habitum actione. Certitudinem in his & evidentiam nunquam fore nobis in hac vita, Deo id soli notum; nobis satagendum est, ut per bona opera certam vocationem nostram faciamus, & quidquid potest manus nostra, id instanter operemur: Neque operemur ad mensuram & ad solum debitum, sed ad supererogationem. tali enim Domino laboramus, qui nobis etiam, si quid supererogaverimus, soluturum se promisit, & soluturum quidem mensuram bonam,

am, confertam, & coagitatam, & superefflu-
entem.

Cum ergo talem habeamus solutorem labo-
rum nostrorum; quid mirum, si ille etiam vult,
nos tales esse laboratores, qui faciamus, opera
plena, opera perfecta, confirmata, cum usu-
 & foenore, ad mensam data, atque recepta, &
Domino tradita, afferentia fructum tricesimum,
sexagesimum, centesimum. Hoc igitur agamus,
vires nostras metiamur & intelligamus, quas ex
Dei Gratia nobis communicata, ex quotidiano
labore acquisivimus, atque ex earum mensura
laborare, operarique satagamus.

Caterum uberiolem hujus Industriae magis-
tate practicam explicationem à me nemo expe-
ctet; exemplis enim & praxibus hæc res decla-
rari non potest scriptis, sed factis. Faciamus
aque actus strenuos, heroicis, viribus nostris
quam maximè proportionatos, & tunc, sine
magisterio clarissimè cognoscemus, hoc, quod
doceri à nobis non posse, libenter, quia
scire, confitemur.

INDUSTRIA XII.

lectiones nostræ sublimandæ in meritis JESU

Christi & Pretiosissimæ Parentis

MARIÆ.

Scitis constat inter Fideles, nihil Ecclesiam ha-
bere pretiosius, quo vel placere, vel demereri,
vel placare possit facilius Deum suum,
quam JESUM CHRISTUM, ejusque MA-
TREM dignissimam. Non est opus hoc loco

G 2

à me